

Slagelse Kommune

Når mor og far taler andre sprog end dansk

En vejledning til dagtilbudspersonalets samtaler med
flersprogede familier

Skole og Dagtilbud

Nordbycentret

2023

Kære Dagtilbud

Som dagtilbudspersonale kan man blive i tvivl om, hvordan man bedst vejleder flersprogede småbørnsforældre om barnets tilegnelse af modersmål og andetsprog. At barnet vokser op i en flersproget familie i Danmark medfører nemlig ikke automatisk, at barnet kommer til at tale og forstå begge sprog.

At kunne vejlede forældrene og dermed understøtte barnets sprogtilegnelse kræver, at du har viden om forældrenes ønsker om de sprog barnet taler/skal lære og kan vejlede fagligt om, hvordan I sammen kan skabe de bedste sproglige forudsætninger for barnets sprogtilegnelse.

Den professionelle vejledning er ofte baserede på etsprogede forestillinger om sprogtilegnelse, og derfor vil vi med denne pjece inspirere Jer til at give flersprogede småbørns forældre vejledning om sprogtilegnelse—endvidere er vores håb, at den også kan give grobund for drøftelser i personalegruppen.

Udover denne pjece har vi udarbejdet en pjece målrettet forældre, som kan bruges direkte i forældresamarbejdet.

Pjecen tager udgangspunkt i anerkendt forskning i flersprogethed, og I finder litteraturhenvisninger sidst i pjecen.

Med venlig hilsen
Nordbycentret,

Skole og Dagtilbud

At afdække forældrenes ønsker:

Ved barnets opstart er det nødvendigt at afdække, hvilke sprog familien taler hjemme og i familiens omgangskreds. Idet barnet ikke lærer sprog af sig selv men i samspil med de personer, der er tættest på barnet, er forældrene de vigtigste samarbejdspartnere.

Er barnet reelt flersproget, og hvilke sprog skal barnet forholde sig til i hverdagen?

Der er tale om flersprogede børn, når de i det daglige bliver præsenteret for flere sprog og har brug for at kunne anvende to eller flere sprog. Men der er variationer indenfor dette:

- Nogle børn taler både dansk og modersmål med deres forældre, og andre anvender for det meste kun et af sprogene.
- Nogle flersprogede småbørns dansktilegnelse starter først ved start i dagtilbud, mens andre børn har kendskab til det, fordi der i hjem eller omgangskreds også tales dansk.
- Som udgangspunkt påbegynder barnet sit andetsprog, når det hører det og oplever at have brug for at lære det.

Råd til dig: Tal gerne med familien om deres ønsker ved opstartssamtalen samt ved sprogvurderingen i 3-årsalderen.

At vejlede forældre om valg af sprog:

Hvilke sprog bør forældre tale til barnet?

Forældre bør tale på det sprog, som de selv behersker på højeste niveau og anvender mest. Hvis forældre er bedre til at tale deres andetsprog fx dansk, så er det ikke afgørende, at barnet lærer forældrenes modersmål. Omvendt bør forældre kun vælge dansk som modersmål, hvis forældrene selv har et godt dansk sprog. Det vigtige er at kunne kommunikere med sine børn på ens egne foretrukne sprog. Tilvælges dansk og det ikke er naturligt for forælderen, bliver både mængden og kvaliteten af det talte sprog forringet.

Råd til dig: Spørg forældrene om, hvilket sprog de taler på, når de bliver vrede - dette sprog vil typisk være det mest nuancerede og direkte anvendelige sprog i kommunikationen med barnet.

Hvilke niveauer ønsker forældre, at barn skal beherske?

1. Skal barnet tale og forstå forældres modersmål?

Begge forældre skal kunne udtrykke sig fuldt ud på modersmålet, idet kommunikationen ellers kan blive kunstig og gøre det svært at være ligeværdige forældre på det talte sprog. Hvis forældrene hver især taler forskellige sprog og ønsker, at barnet lærer disse to sprog foruden dansk, så bør man overveje, om der er nytteværdi nok for barnet i at lære begge sprogene.

Hvis barnet skal fastholde interessen for sproget/sprogene, skal det/de bruges dagligt: Understøt derfor at forældrene samtaler med barnet, læser bøger, ser børnefilm på sproget og jævnligt kommunikerer med familiemedlemmer, der taler sproget.

Hvis forældrene prioriterer, at barnet skal lære både mor og fars forskellige sprog, er det vigtigt, at de giver plads til den anden forælders kommunikation. Helt små børn bliver fx utrygge, hvis mor skifter mellem to sprog, når hun taler med barnet men trygt, hvis mor taler sit sprog med barnet, og far altid taler sit sprog med barnet. Jo yngre barnet er, desto vigtigere er det, at forældre ikke blander sprogene. Med det in mente er bekymringen for at forvirre barnet reel, men ingen undersøgelser tyder på, at det har en negativ indvirkning på børns udvikling at lære to sprog—tværtimod. Det omhandler således måden det gøres på.

Men hvordan får du denne samtale med mor og far?

Råd til dig: Gennemgå de typiske gøremål i hjemmet: Hvornår er det mor, far, søskende, familiemedlemmer der gør hvad med barnet - og kan der laves nogle spilleregler mellem parterne, så barnet indgår i flere turtagninger indenfor det valgte sprog med de valgte familiemedlemmer. Spørg ind til, hvordan det går med aftalerne i familien.

2. Skal barnet forstå men ikke tale forældres modersmål?

3. Skal barn blot have kendskab til forældrenes modersmål?

Er målet 2. eller 3. behøver forældrene ikke at være så konsekvente i deres valg af dagligt talesprog men prioritere, at barnet lærer enkeltord og vendinger.

Vejledning om flersprogstilegnelse:

Faglig viden

Jo tidligere børnene begynder at tilegne sig sprog, desto bedre muligheder har børnene for at få stort udbytte af det samlede læringsmiljø i vuggestuen og børnehaven. På længere sigt bliver børnene også bedre udrustet til at få en god skolegang og senere ungdomsuddannelse.

For børn, der anvender flere sprog i dagligdagen, er formålet med sprogstimuleringen, at de skal beherske dansk på niveau med jævnaldrende børn, så de kan få et ligeså stort udbytte af undervisningen som de øvrige børn, når de begynder i skole. Dette formål kan være vanskeligt at indfri, idet selve det at tilegne sig flere sprog i sig selv kan medføre, at flersprogede ikke behersker flere sprog på samme måde. Det er naturligt, at barnet blander sprogene sammen, og et barn kan derfor have et lidt mindre ordforråd på begge sprog end etsprogede har. Dette skal ikke anses for negativt, idet barnet i forvejen holder to bolde i luften ved at beherske to sprog (Anders Høyen i Opinionen, 2013, og Anne Holmen i Paustian, 2007).

Omvendt betyder dette, at det flersprogede barn kan have et mere varieret og udbygget sprog end det etsprogede barn, hvor det i pædagogisk øjemed er særdeles vigtigt at:

- Skabe forbindelser mellem barnets sprog og vejlede forældre i det samme. De første par år er barnets verden hjemmet og dagtilbuddet. Derfor anbefales forældre at sætte ord på alt det, som de oplever og gør sammen med barnet. Læse og lave bøger med barnet og gradvis udvide verden på modersmål, så verden bliver større og større. At tale og lytte sammen.
- At både pædagogisk personale og forældre er sproglige rollemodeller—bl.a. i forhold til at udtale ord og sætninger tydeligt, at tale i sammenhæng, at invitere til turtagning og dialog.

At skelne mellem sprogudvikling og videnudvikling

Man undervurderer ofte den tid det tager for et barn at erhverve sig et nyt sprog. Basissproget er præget af en relativ god udtale, og jo yngre barnet er desto bedre er udtalen.

Ankomstaldet	Tid til at udvikle et andet sprog på det kognitive niveau, der kræves for succes i skolen på samme niveau som etsprogede børn
--------------	---

5-8 år	3-8 år
8-11 år	2-5 år—kan ofte læse og skrive på sit modersmål
12-15 år	6-8 år—høje krav i skolen

(Collier og Thomas, 1999 i Salameh mfl. 2017)

For førskolebørn opfattes barnets basissprog på andetsproget oftest som passende af personalet i dagtilbud: Udtale, dialekt og grammatik er god, og man vurderer derfor, at barnet vil kunne følge undervisningen i skolen. En kendt problematik er dog, at det grundlæggende hverdagsordsforråd på andetsproget ikke er tilstrækkeligt til at kunne deltage i undervisning:

Der går lang tid før det nye sprog fungerer i forhold til begrebsudviklingen og de nye begreber, de møder i undervisningen og i forskellige fag, i kommunikationen i klasserummet og med lærere. Hvis

udviklingen på modersmål stopper, sættes konceptudviklingen også på pause, hvorfor eleven lærer både sprog og koncept på andetsproget, hvilket tager længere tid. Skal eleven først lære undervisnings sproget, tager det derfor lang tid før kundskabsudviklingen kan komme i gang.

Svensk forskning konkluderer, at de vigtigste faktorer for at styrke flersprogede elevers andetsprogsudvikling er, at de kan udvikle deres tænkning og læring på modersmålet samt have mulighed for at udvikle deres andetsprog i et bevidst planlagt sprogmiljø.

Det er ikke nødvendigvis en diskussion om modersmålundervisning eller ej, men et spørgsmål om konkret og målrettet arbejde (Salameh, 2017 s. 34).

Hvad siger forskningen?

Professor Anne Holmen anbefaler at man bestræber sig på at lære barnet begge sprog. Veldokumenterede canadiske undersøgelser viser, at børn, der vokser op med to sprog fra barnsben, klarer sig bedre i matematik og har lettere ved at lære et tredje sprog end andre børn.

Børn, der taler to sprog, kan godt være længere tid om at lære at tale end andre børn, men det skyldes, at deres ordforråd består af ord fra to sprog.

Det er naturligt at modersmålet forsinkes, når barnet tilegner sig andetsprog. Forskningslektor Anders Højen peger på, at der ligger mange følelser i modersmålet, hvorfor det er vigtigt, at et barn kan kommunikere på sit modersmål. Hvis forældrene er meget bedre til deres andetsprog som dansk, er det afgørende, at forældrene kan kommunikere med deres børn på et foretrukket sprog.

(Anne Holmen, 2007 og Anders Høyen, 2013)

Når etsprogede vejleder flersprogede:

Sproglig socialisering

Der er betydelig variation mellem kulturer og sociale grupper i opfattelsen af, hvordan børn bedst tilegner sig sprog, hvilke normer for sproglig adfærd som anses som gode og mindre gode.

Hvem taler med hvem? Hvordan taler man? Hvad taler man om? Der er derfor ikke nogen socialisering, der er bedre end andre, men der kan opstå udfordringer, når en familie flytter fra en kultur til en anden kultur og fortsætter med at bruge den sproglige socialisering, de er vant til. Denne risikerer at blive dysfunktionel i det nye samfund, man er en del af.

(Obondo, 2005).

To hovedformer for sproglig socialisering

Bemærk venligst at der er tale om to poler i hver sin ende af et kontinuum. Og der kan være variationer indenfor forskellige kulturer og sociale grupper.

Børn opdrages sprogligt: Typisk europæisk tradition hvor barn opleves som kommunikerende fra fødsel. Den voksne har ansvaret for den sproglige tilpasning til barnets niveau gennem børnerettet tale. Her er fokus på fortolkning af barnets intentioner i interaktionen med fokus på forståelse og hjælp til det barnet ikke endnu kan udtrykke. At forenkle og lette barnets sprog sker gennem dialog og ved anvendelse af kontrolspørgsmål, formuleret i en spørgsmål-svar-struktur præget af bevægelser fra en instruerende tilgang til en udvekslende tilgang.

Børn vokser op sprogligt: Typisk fremherskende i Kenya, Somalia, Mellemøsten mfl. Børn opleves som sprogligt bevidste fra ca. 1 år. Den voksne bruger ikke børnetilpasset tale, idet det ses som en hindring for, at barnet bliver sprogligt kompetent. At forenkle og sikre barnets forståelse

ligger i at anvende gentagelser, hvorfor børns uforståelige udsagn ikke fortolkes.

Konsekvenser for den pædagogiske vejledning:

Hvordan vejleder du bedst, hvis vi antager, at du selv er vokset op i en kulturel sammenhæng, der bevæger sig i den ene eller anden ende af dette kontinuum?

Som dansk hjemmefødning ligger det på ryggraden, at pædagoger og lærere forventes at starte kommunikationen, opmuntrer den spontane interaktion og vælger samtalsindhold og tema. Når der læses historier, er det anbefalet at bruge dialog med spørgsmål om indhold og inddrage barnets erfaringer således, at barnet hæfter sig ved væsentlige elementer i handlingen og kan besvare spørgsmål.

Men hvad hvis barnet er vant til at få opmærksomhed og blive anset som kompetent, når det ikke taler? Eller den bærende værdi i pædagogisk sammenhæng omhandler, at barnet tilegner sig udenadslære, kan recitere og ikke bør bruge sin fantasi men forholde sig til fakta?

Som vejleder ved du, at al rådgivning, der krænker værdier, har en tendens til ikke at blive fulgt, så hvordan kan du vejlede familier i en tillidsfuld relation, når i anskuer sprogtilegnelse forskelligt? Du kan ikke ændre andre mennesker, men du kan gøre noget ved din kommunikation og den måde, du vejleder på:

- Ved at fokusere på forældrene, antager vi, at det er dem der drager mest omsorg for barnet.
- Ved at fokusere på samspillet mellem forældre/børn, antager vi, at de mest almindelige interaktionsformer er samtaler mellem to personer.
- Når vi fokuserer på, at barnet skal tale mere, antager vi, at forældrene sætter pris på dette og at de har lov til at indlede samtaler med voksne.
- Ved at forsøge at overtale forældre til at bruge børnetilpasset tale, antager vi, at familien er enige med os i, at voksnes tale skal tilpasses barnets niveau.
- Ved at fokusere på at børn får læst højt, antager vi, at forældre oplever denne aktivitet og form som meningsfuld. I nogle kulturer værdsættes historiefortælling, sange og digte højt. I nogle kulturer er bøger budbringere af religiøse overbevisninger, som ikke skal tolkes (Salameh, 2017).

Konsekvenser for den pædagogiske praksis:

Børn med forskellige kulturelle og sociale baggrunde har altså varierende oplevelser om, hvordan man opfører sig rigtig og forkert under fx interaktion med voksne, ved læsning osv. Det har betydning for den vurdering og tolkning, pædagogen anlægger på såvel praksis som i vejledningen.

I Sverige har forskning vist:

- Etsprogede børn havde dobbelt så mange turtagninger med personalet, som flersprogede børn.
- Personalet gav endvidere færre forklaringer til de flersprogede, fordi deres uvanthed med at besvare spørgsmål fortolkes som om, at de ikke forstår indholdet. Børnene hørte altså færre forklaringer, ligesom de selv kom med færre forklaringer end etsprogede omkring, hvorfor en historie forløber, som den gør. Den kvantitative mængde er således et parameter og børnenes socialisering et andet: Børnene opfattede ikke spørgsmålene som ægte, fordi personalet jo allerede kendte svaret.

· Forskellen på tyrkisktalende svenske børn, som allerede i børnehaven har deltaget systematisk i dialoger om årsagssammenhænge i litteratur og dermed blev socialiseret til narrative samtaler og til kontrolspørgsmål og tyrkisktalende børn, der ikke lærer dette i børnehaven, kan efterfølgende måles i skolen på deres læseforståelse, ordforråd og fortælle teknik på andetsproget (Salameh, 2017 s. 22).

Hvad kan dit dagtilbud gøre?

- Læs systematisk og ikke tilfældigt med flersprogede børn efter en valgt metode.
- Arbejd med tekstens implicite lag og årsagssammenhænge, der ikke fremgår tydeligt.
- Arbejde med sproglig socialisering og lær flersprogede børn at kende baggrunden og svarmulighederne i kontrol-spørgsmål.

Sprogforstyrrelser og flersprogethed:

Når et flersproget barn ikke udvikler sit andetsprog som forventet, opstår der spørgsmål om, hvorvidt barnet har en typisk sprogudvikling, selvom andetsprogstilegnelsen forekommer langsom, eller om der er tale om en sprogforstyrrelse.

For etsprogede er en sprogforstyrrelse defineret ved, at barnet er placeret bag sine jævnaldrende i sproglig udvikling men ikke på andre områder. For flersprogede børn er der tale om, at sprogforstyrrelsen altid fremstår på begge sprog - hvilket undersøgelser af barnets sprog bør medinddrage (Salameh, 2017 s. 68).

Hvordan kan man afdække barnets beherskelse af modersmål?

Hvis man bemærker, at barnets sprogudvikling adskiller sig fra udviklingen hos andre flersprogede børn, er det vigtigt at få afdækket barnets samlede sprogtilegnelse. Meget få evalueringsredskaber er udformet til flersprogede børn, og underdiagnosticering af sprogforstyrrelser er derfor ikke ualmindeligt blandt flersprogede børn. Der bliver ofte anvendt aldersbaserede sprogtests, der er udtaget fra en normalstandard om etsprogede børns sprogtilegnelse. Vi hører derfor nogle gange, at "Han er vurderet som en 2-årig sprogligt, selvom han er 5 år". Når denne type test anvendes, rejser der sig en del problemstillinger, fordi de ikke afdækker det flersprogede barns samlede sprog. De pædagogiske redskaber til efterfølgende at arbejde med barnets sprogtilegnelse kan dermed have et forkert udgangspunkt, og endvidere kan barnet potentielt anses, som værende anderledes, hvilket kan modvirke inklusionen i børnegruppen.

Omvendt er der bevågenhed på skoleområdet om, at nogle flersprogede børn starter i skole uden at have et tilstrækkeligt dansk sprog. Afdækningen af barnets samlede sprog og dermed planlægning af indsatser er således uhyre vigtigt.

Hvad kan man så gøre?

At afdække hvorvidt der kan være tale om en sprogforstyrrelse kan omhandle at oversætte et udvalgt testmateriale til modersmål fx via tolk og afprøve barnet i dette ad flere omgange for at belyse, om der sker progression (at sammenligne barnet med sig selv) kombineret med samtaler med forældrene om barnets sproglige udvikling.

Man kan her vurdere om udfordringerne hovedsageligt skyldes, at barnet er for lidt eksponeret for andetsproget eller om man mistænker en sprogforstyrrelse.

De pædagogiske indsatser, som man efterfølgende kan tilbyde i dagtilbuddet, bør afhænge af, hvordan barnets samlede sprogtilegnelse ser ud og aftales mellem dagtilbudspersonale, talehørelærere og flersprogspædagoger med inddragelse af barnets forældre.

For børn hvis udfordringer består i, at der er tale om en flersprogsproblematik kan der etableres rigtig mange indsatser:

- Bliver barnet eksponeret tilstrækkeligt for dansk og er fremmødet regelmæssigt?
- Afdækning og drøftelse af familiens valg af modersmål og andetsprog
- Indsatser tilvejebringes med udgangspunkt i barnets samlede sprogtilegnelse med inddragelse af sproglige handleplaner for det pædagogiske arbejde, der tilgodeser barnets samlede kommunikationsstrategier. Evaluér disse jævnligt
- Kontinuerlig opfølgning på om barnets sprogtilegnelse forbedres i funktionsmæssig forstand (kan barnet omsætte sprog til hverdagsforståelse eller er det testsprog, der reciteres)?
- Inddrag forældrene fra start men målret din vejledning til i stor udstrækning at demonstrere, vise og samarbejde om indhold og mål fremfor udprægede sproglige handleanvisninger.

Skab et miljø der giver børn lyst til at kommunikere:

- Etablér et visuelt støttet læringsrum med billeder af dagligdagens struktur og begreber. Fx piktogrammer, billeder fra dagtilbuddet, billeder af dagens oplevelser. Brug gerne samtalebilleder til at understøtte kommunikationen med børn og forældre, der ikke taler dansk. Giv gerne forældre fokusord med hjem, så der etableres et samtalerum, der integrerer barnets oplevelser i dagtilbud med hjemmet.
- Sprog læres i samspil: Sæt ord på alle hverdagens aktiviteter og benyt enhver anledning til at arbejde med sprog—lige fra hverdagens rutinesituationer som i garderoben, spisning, legeplads til særlige anledninger, og overvej hvorvidt læringsrummet understøtter barnets sprogtilegnelse.
- Anerkend barnets modersmål ved at kombinere ord fra modersmål til dansk og få forældre til at hjælpe med det.
- Udfør sprogvurdering på barnet og planlæg indsatser målrettet barnets læringsbehov.
- Barnets og medarbejderens kommunikationsstil: Iagttag hvilken kommunikationsstil barnet har med dig og i børnegruppen: Er barnet socialt, afventende, har egen dagsorden eller er det passivt kommunikerende? Er du typisk instruktør, entertainer, tidtager, passiv, hjælper, heppekorsleder, lydhør samtalepartner? Overvej om din rolle matcher barnets stil.
- Vær ambitiøs i din dialog: Tal nuanceret og invitér til turtagning fremfor at tillempe det danske sprog til en lettere udgave.
- Lav læsegrupper og brug dialogisk læsning struktureret.

Hvor vil du lægge denne her? Læg den her. Tag den og læg den her.

Det er bare så svært, når hun ikke svarer, jeg kan næsten ikke lade være med at stille spørgsmål og komme med instruktioner.

Hvad er det jeg skal?

Pædagogen i en instruerende rolle og barnet med en passiv kommunikationsstil.

Hun giver mig ikke en chance. Nå, men det er jo også lettere at lade hende gøre det for mig.

Anders har du brug for hjælp? Kom her, så skal jeg lyne din jakke for dig .....

Han spørger aldrig om hjælp, og han er bare så længe om at tage sit tøj på. Det er også lettere, at jeg gør det for ham.

Pædagogen i hjælperollen og barnet med en afventende kommunikationsstil.

Pædagogen i entertainerrollen og barnet med sin egen dagsorden.

Se på perle! Kom så laver jeg en perlekæde til dig!

Det er helt umuligt at få ham til at interessere sig for noget som helst.

Mig gider ikke.

Weitzman og Greenberg, 2016

Dialogisk læsning udvikler børns ordforråd

Dialogisk læsning er en metode, hvor en bog læses med en gruppe på max fem børn. Der foregår samtaler og dialoger om historien, og denne kreative aktivitet fremmer barnets evne til at tale i komplekse sætninger.

Over halvdelen af Slagelse Kommunes dagtilbud arbejder med LæseLEG i en eller anden form (2017)

Læse-Leg er en pædagogisk metode til at bygge bro mellem barnets interesse og udvalgte bøger, der kan kobles op på aktivitetsforløb. Ved 3 x 5 min. læsning i grupper og tilknyttede aktivitetsforløb pr. uge hver uge, kan børnegrupper sproglige udvikling løftes markant. Det anbefales, at hver børnegruppe læser 3 bøger om måneden.

Læs om effektstudier af anvendelsen af LæseLEG <http://laeseleg.dk/laeseleg-studie-i/>

Flersprogspædagogernes ydelser i dagtilbud:

- Flersprogspædagogerne arbejder i dagtilbud med at etablere og udføre LæseLegsgrupper sammen med dagtilbudspersonalet. fter halvårige rulleplaner.
- De børn og grupper der på baggrund af dagtilbuddenes "Sprogvurdering 3-6 "i Hjernen og Hjertet Rambøll indstilles til flersprogspædagogerne bliver der udarbejdet sproglige handleplan for. Dagtilbuddet kobler evaluering af barnets sprog, med mål for forældresamarbejde med de af dagtilbuddets valgte indsatser. Flersprogspædagogen vejleder dagtilbudspersonalet i at anvende procesmaterialet.
- Screening af børn i alderen 3.8-4.2 år i oktober og skolestartere i januar med "Vis hvad du Kan". Materialet er målrettet pædagogiskarbejde med det enkelte barn ud fra, hvor det er i sin andetsprogstilegnelse ud fra specifikke kriterier med fokus på barnets kommunikationsstrategier set ud fra en flersprogsnorm.
- Flersprogspædagogerne kan udføre modersmålscreeninger på arabisk, tyrkisk og dansk og anvender tillige efter aftale GrUD-materialet efter behov (Grammatisk undersøgelse af dansk som andetsprog). Her anvendes barnets tidsmæssige eksponering for andetsproget som en tidsvariabel fremfor kronologisk alder, som har meget lidt at sige i forhold til vurdering af det flersprogede barns sprogtilegnelse.
- Understøttelse af flygtningebørns opstart efter aftale.
- Vejledning i etablering af gode sprogmiljøer.
- Observationsarbejde af børns funktionelle sprogbrug.

MYTER vs. FAKTA

Flersproget sprogudvikling

MYTER

FAKTA

At tale to eller flere sprog med et barn kan "forvirre" det, så er det bedre bare at tale et sprog.

Det er bedre for familier kun at tale sproget, som deres børn undervises i i skolen, også selvom de ikke taler sproget godt.

Små flersprogede børn har en senere sprogudvikling, hvis de sammenlignes med jævnaldrende, der taler et sprog.

Flersprogede børn bør ikke blande dele af de sprog, som de taler sammen.

Børn bliver flersprogede ved kun at lytte på mennesker omkring dem, som taler andre sprog.

Alle børn kan lære sig flere sprog, inklusiv børn med flere udviklingsforsinkelser og indlæringsvanskeligheder.

Familier bør tale det/de sprog som de finder passende for de at tale, så børnene gives gode sprogmodeller og kan interagere med de, som taler samme sprog.

Flersprogethed er IKKE årsag til en senere sprogudvikling, det har tværtimod vist sig, at forbedre børns evner for at tilegne sig nye ord, identificere lyd og til problemløsning.

"Sprogblending" sker, når nogen blander grammatiske træk fra et sprog ind i et andet sprog. Det skaber kulturel og meta-lingvistisk bevidsthed.

Tilegnelse af sprog er en aktiv proces, som kræver mange muligheder, hvor børn gives kommunikationsøjeblikke sammen med andre. Lytte- og svartid er begge nødvendige for en god sprogudviklingskompetence.

Sprogin

Oversat af H.J. Bylander & T.K. Krog med tilladelse fra K. Ibanez, 2016.

18

Slagelse Kommunes kanon

Find den her:

<http://www.slagelse.dk/media/4294263/>

Brobygning.pdf

Hvor kan du få yderligere oplysninger?

Litteratur anvendt i pjecen:

Elaine Weitzman og Janice Greenberg: "Sprog i samspil—En praksisnær guide til sproglig og social læring i dagtilbuddets fællesskaber", Dansk bearbejdelse Helle Iben Bylander og Trine Kjær Krogh, Dafolo 2016.

"Opinionen, 2013: "Modersmål er en smuk gave", Opinionen - tema om modersmål marts 2013.

Frida Paustian, 2007: "Forældre med hver sit sprog", artikel i "Vores børn" oktober 2017.

Eva Kristina Salameh (2017) i: Salameh, Bylander, Krogh og Hedman: Børn med flere sprog, Dansk Psykologisk Forlag, 2017.

Sprogpakken.dk

Statsbiblioteket: "Hvordan lærer mit barn sprog?"

På Slagelse Kommunes hjemmeside Slagelse.dk og på Nordbycentrets hjemmeside kan du læse mere om sprogvurdering og sprogstimulering:

Se materialer om sprogvurdering

Læs om målene for sprogstimulering af flersprogede børn

